

**Erasmi a Chokier Tractatus absolutissimus de
iurisdictione ordinarii in exemptos, deque illorum
exemptione ab ordinaria iurisdictione**

Mvltis Pontificvm Decretis, Et SS. Congregationis ... Cardinalium
Declarationibus illustratus ; omnibus in iudicio Civili & foro Ecclesiastico
versantibus perquam utilis ac necessarius ; in duos tomos ab ipso Auctore
distinctus

Chokier, Érasme de

Coloniae Agrippinae, 1684

62. Quid importet clausula. Alioquin indignationem B B. Petri & Pauli se
noverint incursuros.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61886](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61886)

QUESTIO LX.

Negligentia vel dictum Prælati exempti an præjudicet subditis.

1. Confessio Prælati an noceat Ecclesie?

Distingui solet, an Prælatus sit solus, vel cum capitulo: item an sit negligentia im-
plemendi conditionis, vel modi, item de queritis, & querendis ut articulatum
patet ex ijs quæ doctores hoc in puncto latè notaverunt. *v. Fel. c. verum num. 6. &*
seq. ubi Abb. nu. 26. & seq. de foro compet. Abb. cap. Abbate nu. 19. cum add. de verb. signif.
Rom. conf. 184. Menoch. lib. 6. præsumpt. 4. n. 9. ubi dicit quod confessio Prælati de recepto
Canone non noceat Ecclesie, nec prodest. emphiteuta.

QUESTIO LXI.

Quid si in uno privilegio exemptionis fiat mentio alterius exem-
ptionis, an ea debeat exhiberi.

Innocentius quæstionem hanc versat in utramque partem, ac fatagit eam concili-
are aliquot modis, sed tandem concludit pro exhibitione *v. in ca. Abbate nu. 4. de*
verb. signif. quod ipsam clare & distinctim discussum videbis apud Iaconem Auth. si
quis in aliquo num. 8. C. de edend. & de hoc ipso quædam etiam supra insinuavimus
lib. 1. qu. 9. num. 20. & seq. & infra quæst. 70.

QUESTIO LXII.

Quid importet clausula alioquin indignatione BB. Petri & Pauli se noverint incursumos
1. importat comminationem privationis dignationem.

2. Quid importet clausula soubz nostre in- 3. Quid clausula, ipso facto.

4. Opusne sit sententia declaratoria.

Vim hujus clausulæ quæ teste Laudensistrat. de privilegijs qu. 18. consuevit appo-
ni in privilegijs Apostolicis plerique examinant. Et quidem Baldus in *S. porro, n.*
6. que fuit prima causa beneficij amittendi ubi Apostilla putavit importare commina-
tionem privationis beneficiorum, at vero Bartholomeus Bellencinustrat. de subsidio
charit. q. 44. 1. per tot. qui latè energiam hujus clausulæ discutit, ei non assentitur, sed
existimat poenam fore arbitrariam Laud. d. quæst. 18. adde Menoch. de arbit. iudic. casu
363 num. 6. cent. 4. Alia videtur esse ratio clausulæ Soubz nostre indignation in
Principum diplomatibus usitatæ, ut notavit idem Bellencinus n. 11. & seq. de qua
nihil attinet hic dicere.

Quid autem importet clausula, ipso facto, incurrat? Respondeo breviter, quod
importet Canonem lætæ sententiæ seu quod per contraventionem poenæ ipso jure
incurratur Bald. l. iubemus 2. §. sane circa mediam C. de sacros. Eccles. Card. Clem. 1. q.
11. in fin. de sequ. pos. & fruct. Eel. ca. Rodolph ubi fusiſſime eiusmodi clausularum vim ex-
aminat n. 33. in fin. & 34. de rescript. Licet autem clausula hæc & similes sint lætæ sen-
tentiæ,

sententia, opusque ut iudex antequam sit pœnæ locus, ferat sententiã declaratoriam communi delicti, non ut puniat, sed tantum ut declarat contraventum seu delictum fuisse commissum, quemadmodum fule docet & probat Fel. in d. c. cum Rodulphus num. 35. & seqq. idem in cap. 1. num. 45. de constit. qui clare etiam limitat, nisi delictum sit notorium tum non esse opus declaratione. *Fumus verb. pœna.* id tamen non obtrahere in censuris & aliis spiritualibus pœnis communiter traditum est, qui enim contra sententiã à Canone latam facit sine alia declaratione comminatas ipso iure censuras incurrit. *Fumus d. verb. pœna, num. 1. sub med. Navarr. in Manusii cap. 24. num. 67.* Quia Pontifex tunc velle censetur ut pars contra se ipsam sit executrix *Navarr. d. n. 67. latissime Gregor. Sayrus in Thesuro Theolog. moralis par. 1. lib. 1. cap. 11. per tot. ubi tradit formas quibus cognoscatur an sint lata sententia, an ferenda.*

QVAESTIO LXIII.

Quæ sit vis clausulæ irritantis.

SUMMARIUM.

1. Usurpata à Principe afficit igno-
rantes, sententiam.
2. Est penetrabilior omni gladio.
3. Ex rescripto jus non queritur ante præ-
sentationem.
4. Quid de clausula irritante usurpata à
legato.

DE clausula hac irritante decernimus iterum & inane, &c. variè varia scripta sunt Fel. cap. ceterum n. 19. de rescr. Card. Clem. 1. num. 3. cum Apost. de elect. Clem. n. 6. & 7. de concess. præb. Rebuff. ad const. reg. sic. de evocat. in præfat. quest. 4. num. 22. lat. Gondislaust. tract. de legato, quest. 9. num. 63. & seqq. Aen. de Falcon. tract. de reservat. benef. quest. 4. princip. num. 3. & seqq. dixi aliquid supra lib. 3. qu. 12. in fine.

1. Paucis, usurpata à Principe sive Pontifice afficit non modo scientes sed & igno-
rantes, ita quod in contrarium gesta sint ipso iure nulla Fel. d. cap. ceterum Rebuff. ubi
supra Van. de nullit. sent. tit. quot & quib. mod. nullitas proponi possit numer. 48. & seqq.
Mench. de arbitr. iudic. casu 185. num. 24.
2. Ac ut refert Navarrus ex Sarnensi decretum irritans est penetrabilius omni gla-
dio ancipiti omnia interiora & occultissima afficiens & astringens, est tam maligna-
nantis naturæ quod quicquid invenit destruit, & in oppositum ducit *Navarr. in
comment. de spolijs clericor. §. 14. nu. 2. tom. 1.*

3. Qua in materia videtur etiam poterit alio in loco idem *Navarr. cons. 6. num. 1. de
Renun. par. 1. tradens rescripta vires non sortiri, jurisdictionemque ex eis non acqui-
ri ante illorum præsentationem Rot. dec. 1. de concess. præb. in novis cap. super eo 2. de
appellat. late Flaminius de resignat. beneficiorum par. 1. lib. 7. quest. 21. num. 16.*
4. In legato aut inferiore à Principe maxima est difficultas, quod enim scientes li-
get